

Innst. 87 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 103 S (2011–2012)

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 62/2012 av 30. mars 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/18/EF om undersøkelse av ulykker i sjøtransportsektoren

Til Stortinget

Sammendrag

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 62/2012 av 30. mars 2012 ble EØS-avtalens vedlegg XIII (transport) endret. Endringen gjelder innlemmelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/18/EF om undersøkelse av ulykker i sjøtransportsektoren og om endring av europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/35/EF og 2002/59/EF. Formålet med direktivet er å bedre sjøsikkerheten og hindre forurensning fra skip og dermed redusere faren for fremtidige sjøulykker.

Regler om undersøkelse av sjøulykker fremgår av sjøloven kapittel 18 avsnitt II. Bestemmelsene trådte i kraft 1. juli 2008. I det alt vesentlige er sjøloven i samsvar med direktivet, men det er behov for enkelte presiseringer og utfyllende bestemmelser for å gjennomføre direktivet fullt ut.

Når det gjelder ulykker som er undersøkelsespliktige, går direktivet noe lenger enn norsk rett, jf. sjøloven § 476. Samtidig er det ulykker som etter sjøloven er undersøkelsespliktige, som ikke er det i direktivet. Når det gjelder sjøulykker med fremmede skip som skjer innenfor statens jurisdiksjonsområde, er det en plikt til å undersøke disse etter direktivet, jf. artikkel 5 bokstav b. Det samme gjelder ulykker som berører vesentlige interesser for medlemsstaten (uavhengig av skipets flagg og hvor ulykken skjer), samt ulykker hvor hele skipet forsvinner. Sjøloven må

endres på dette punktet. I tillegg oppstiller direktivet krav til økt samarbeid mellom undersøkelseskomisjoner i medlemsstatene, samt at det iverksettes forundersøkelse ved visse type sjøulykker, noe som sjøloven ikke har regler om.

Nærings- og handelsdepartementet fremmet i juni 2011 Prop. 143 L (2010–2011) Endringer i sjølova (gjennomføring av direktiv 2009/18/EF om gransking av sjøulykker mv.). Forslaget ble vedtatt ved lov 16. desember 2011 nr. 64 (jf. Innst. 51 L (2011–2012)) og trådte i kraft 1. januar 2012.

Direktivet medfører til en viss grad en utvidelse av oppgavene for undersøkelsesmyndigheten, dvs. Statens havarikommisjon for transport (SHT). Det antas at direktivet vil medføre et økt ressursbehov på to–tre stillinger i Statens havarikommisjon for transport. Kommisjonen har fått tilført to stillinger som følge av gjennomføringen av direktivet, og et eventuelt merbehov utover dette tas innenfor gjeldende budsjетrammer.

Det forventes at direktivet vil bidra til å bedre sjøsikkerheten ved å legge til rette for at det raskt kan gjennomføres sikkerhetsundersøkelser der ulykker og hendelser til sjøs analyseres grundig, og deres årsaker fastslås. Videre forventes det at direktivet vil sikre nøyaktig og rettidig rapportering av sikkerhetsundersøkelsene, med forslag til sikkerhetstilrådinger. Direktivet har ikke til formål å fordele skyld eller ansvar.

Beslutningen i EØS-komiteen ble fattet med forbehold om Stortingets samtykke til godkjenning, fordi gjennomføringen i norsk rett nødvendiggjør lovvedtak og bevilgningsvedtak, jf. Grunnloven § 26 annet ledd. Stortinget inviteres gjennom denne proposisjonen til å gi sitt samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning.

EØS-komiteens beslutning og uoffisiell norsk oversettelse av europaparlaments- og rådsdirektiv

2009/18/EF følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og lederen Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Torgeir Trældal, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Svein Flåtten og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, fra Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, og fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til Prop. 103 S (2011–2012), med tilråding fra Utenriksdepartementet, om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 62/2012 av 30. mars 2012, om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/18/EF, om undersøkelse av ulykker i sjøtransportsektoren.

Komiteen merker seg at formålet med direktiv EF nr. 62/2012 er å bedre sjøsikkerheten og hindre forurensning fra skip, og dermed redusere faren for fremtidige sjøulykker.

Komiteen merker seg at direktivet gir forpliktelser for statene, men også oppstiller rettigheter og plikter overfor enkeltpersoner.

Komiteen merker seg at direktivet inneholder bl.a. regler for hvilke sjøulykker som skal undersøkes, hvem som skal ha hovedansvaret for undersøkelsene, og hvilke prosedyrer som skal følges.

Komiteen viser til at ifølge direktivet har en stat plikt til å undersøke en alvorlig sjøulykke som involverer skip som seiler under statens flagg, og ulykker med fremmede skip som skjer innenfor statens jurisdiksjonsområde, samt ulykker som i vesentlig grad berører statens interesser.

Komiteen merker seg at direktivet pålegger en undersøkelsesplikt ved alvorlige sjøulykker.

Komiteen merker seg videre at det også er klargjort hvem som skal foreta undersøkelsene og at parallelle undersøkelser ikke skal foretas.

Komiteen viser til at det skal være et uavhengig organ som foretar undersøkelsene, og at dette organet skal ha fri tilgang til ethvert relevant område for undersøkelsene, herunder skip og vrak, og ha tilgang til alle relevante opplysninger.

Komiteen tilrår at Stortinget godkjenner beslutningen fra EØS-komiteen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Brev fra utenriks- og forsvarskomiteen datert 21. november 2012:

«Utenriks- og forsvarskomiteen viser til næringskomiteens utkast til innstilling datert 15. november 2012 og til de respektive partiers merknader vedrørende Prop. 103 S (2011–2012). Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 62/2012 av 30. mars 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/18/EF om undersøkelse av ulykker i sjøtransportsektoren.

Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer slutter seg til næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 103 S (2011–2012) og har ingen ytterligere merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 62/2012 av 30. mars 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/18/EF om undersøkelse av ulykker i sjøtransportsektoren.

Oslo, i næringskomiteen, den 22. november 2012

Terje Aasland

leder

Else-May Botten

ordfører